

המשך קריאה - החודש לפני 50 שנה

מאת: ד"ר עדו נבו, ראש המרכז ללימודים אולימפיים, המכללה האקדמית בוינגייט.

מכבי תל אביב בכדורסל התמודדה בזירה האירופית וניצחה בנקודה את אלופת צרפת וילרבאן. בליגה הבכירה הובילו מכבי חיפה ומכבי תל אביב את הטבלה, אך עיקר תשומת הלב ניתן לצמד המשחקים אותם אמורה הייתה לשחק נבחרת ישראל בכדורגל מול נבחרת אוסטרליה על הזכות לשחק בטורניר גמר גביע העולם במקסיקו. 15 נבחרות כבר הבטיחו את עלייתן לטורניר, ונותר מקום פנוי אחר, לנציגת אסיה ואוקיאניה.

נבחרת ישראל הגיע למעמד זה לאחר שני ניצחונות בשני משחקים, שנערכו באצטדיון רמת גן מול נבחרת ניו זילנד (2-0, 4-0). הנבחרת האוסטרלית עברה מסלול ארוך וקשה יותר. לאחר שגברה על נבחרות יפן ודרום קוריאה בטורניר בסיאול, התמודדו האוסטרלים במפגש כפול מול נבחרת רודזיה (הקרויה היום זימבבואה). רודזיה נמצאת אמנם באפריקה, אך בשל חרם עליה מצד מדינות היבשת, כמחאה על משטר האפרטהייד, הועברה לשחק במוקדמות בבית האוקיאני אסייתי. לאחר שבשני משחקים לא נפלה הכרעה, התמודדו אוסטרליה ורודזיה במשחק שלישי ומכריע בו ניצחו האוסטרלים, ועלו מיד על מטוס לישראל.

המשחק עצמו התקיים ברמת גן ביום חמישי ה-4.12.69, בשעה 30:14, לעיני 50,000 צופים, ולצלילי משרוקיתו של האוסטרי פרדיננד מרשל. הרכב הנבחרת הישראלית כלל את: השוער יצחק ויסוקר, ואת שחקני השדה: שרגא בר, צבי רוזן, אהרון (רוני) שורוק, שמואל רוזנטל, מנחם (מיקו) בלו, יצחק שום, גיורא שפיגל, מרדכי שפיגלר, רחמים טלבי וישעיהו (שייע) פינגנבאום. המאמן היה עמנואל שפר.

המשחק עצמו הוגדר על ידי העיתונאים כמאכזב, בעיקר עקב הסגנון הזהיר וההגנתי בו נקטה הנבחרת. ברם, התוצאה הייתה דווקא חיובית. בדקה ה-17 הבקיע גיורא שפיגל שער מבעיטת עונשין מ-20 מטרים, והתוצאה 0-1 נותרה עד לסיום. במחצית השנייה קבלה ישראל הזדמנות להכפיל את התוצאה, אך אותו גיורא שפיגל החמיץ בעיטת 11 מטר.

משחק הגומלין אמור היה להתקיים בסידני ב-14.12.69. על פי השיטה הנהוגה באותם ימים תוצאת תיקו הייתה מספיקה לישראל על מנת להעפיל לטורניר, הפסד, ללא חשיבות להפרש השערים היה מוביל למשחק שלישי ומכריע. בנוגע למשחק זה, לא היה ברור היכן בדיוק הוא יתקיים, ומתי. התכנון המקורי היה הונג קונג, אך בשל יחסים בעייתיים בין הונג קונג ואוסטרליה, דובר על העתקת המשחק. היו שמועות כי זה יתקיים בניו קלדוניה, אך לבסוף הוסכם על ניו זילנד.

נבחרת ישראל הגיע לסידני לאחר טיסה של כ-20 שעות, והתקבלה בהתלהבות על ידי הקהילה היהודית המקומית. יומיים לפני המשחק הוזמנה המשלחת הישראלית לצפות במחזמר שיער. המשחק התקיים לעיני 30,000 צופים, ובאופן מוזר גם הפעם בשיפוטו של האוסטרי פרדיננד מרשל, הפעם בסיוע קוונים מניו זילנד ומן הפיליפינים...

נבחרת ישראל פתחה בהרכב דומה לזה שבמשחק הראשון, למעט שני שינויים: הבלם דוד פרימו, שהיה פצוע במשחק הראשון פתח הפעם במקומו של רוני שורוק, ואילו החלוץ מאיר ברד פתח

במקום רחמים טלבי שסבל מפציע קלה. במהלך המשחק שותף טלבי כמחליף. המשחק תואר כמשחק זהיר במיוחד, שכן לנבחרת ישראל הספיק תיקו על מנת להעפיל, כך שהטקטיקה שננקטה הייתה הגנה ויציאה מהירה להתקפות מתפרצות. באחת מהן, בדקה ה-78, כבש קפטן הנבחרת מרדכי שפיגלר שער, והעלה את ישראל ליתרון. שתי דקות לסיום כבשו האוסטרלים שער שוויון אך **הניצחון בסיכום המפגשים היה של ישראל!**

ראשת הממשלה גולדה מאיר ושר החינוך יגאל אלון שיגרו ברכות לנבחרת. נבחרת מרוקו, שהעפילה למשחקים הודיעה, שלא תסכים להתמודד מול נבחרת ישראל. בעיה זו נפתרה שכן שתי הנבחרות לא הוגרלו יחד בבית המוקדם, ושתייהן לא העפילו לשלבים המתקדמים. האוסטרלים העפילו למשחקי גמר גביע העולם ארבע שנים מאוחר יותר, לטורניר שנערך בגרמניה, ושבו למעמד זה בשנת 2006, גם כן בגרמניה, ומאז הם מופיעים בקביעות בטורניר.

עבור ישראל הייתה זו הפעם הראשונה, היחידה והאחרונה...

אגב, הסיקור העיתונאי של משחקים אלו לא כלל את המילה "מונדיאל", אף לא פעם אחת...